

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku Z. H.
przy uczestnictwie T. H.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., może zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wymienione, kwalifikowane przesłanki wskazują, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione jedynie wtedy, gdy realizuje ona swą funkcję publicznoprawną, pozostawiając interes prywatny strony na drugim planie. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi kasacyjnej

Wątpliwość skarżącej dotycząca, w gruncie rzeczy, pytania o sposób oznaczania w apelacji zakresu zaskarżenia postanowienia o podział majątku wspólnego, nie może być uznana za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., skoro sprowadza się do kwestionowania stanowiska Sądu drugiej instancji, że nie doszło do prawidłowego zaskarżenia postanowienia w części, w jakiej Sąd pierwszej instancji nie zaliczył do majątku dorobkowego kwoty stanowiącej tzw. „pierwszy wsad”. Wskazuje również na to uzasadnienie drugiej powołanej przez skarżącą przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ oczywistej zasadności skargi upatruje ona m.in. wadliwym przyjęciu, że nie doszło do prawidłowego oznaczenia zakresu zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego.

W związku z powyższym, uwzględniając treść rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, za trafne uznać należy stanowisko skarżącej, że jeżeli punkt pierwszy postanowienia Sądu Rejonowego obejmował ustalenie podlegających podziałowi rzeczy i praw objętych wspólnością ustawową, istniejących na datę jej ustania, a Sąd ustalił, że tzw. „pierwszy wsad” majątku tego nie stanowił, to wskazywanie w apelacji, w zarzutach której wyraźnie zakwestionowano prawidłowość takiego negatywnego ustalenia, że zaskarżenie obejmuje również punkt pierwszy postanowienia, było zbędne; wystarczające było objęcie zaskarżeniem rozstrzygnięcia o dopłacie. Dodać też należy, że jeżeli Sąd Okręgowy powziął wątpliwość, co do zakresu zaskarżenia, miał obowiązek wątpliwość tę usunąć przez wezwanie skarżącej do złożenia stosowanego wyjaśnienia.

Niezależnie jednak od stwierdzenia, że stanowisko Sądu drugiej instancji we wskazanej materii było nieprawidłowe, zauważyć należy, że Sąd ten nie pozostawił poza zakresem swoich rozważań zarzutu apelacji o niezaliczeniu do majątku wspólnego kwoty 413.162,30 zł, jako tzw. „pierwszego wsadu”. Sąd Rejonowy ustalił, że po pierwsze, uczestniczka nie udowodniła, iż na datę ustania wspólności ustawowej taka suma pieniędzy była w majątku małżonków, po drugie, że nie

udowodniła, iż wnioskodawca cały koszt produkcji w pierwszym cyklu hodowli po rozwodzie pokrył ze środków zgromadzonych w czasie trwania małżeństwa i po trzeciej, Sąd ten przyjął, że zasądzenie na rzecz skarżącej pożytków z hodowli osiągniętych przez uczestnika po ustaniu małżeństwa, konsumuje wkład (o nieustalonej wysokości) pochodzący ze środków wspólnych włożony w tę hodowlę dla sfinansowania produkcji. Te wszystkie ustalenia i oceny Sąd Okręgowy podzielił, przyjmując brak podstaw do przyjęcia, że wskazywana kwota, jako stanowiąca majątek wspólny, podlegała rozliczeniu. Dwa pierwsze ustalenia są ustaleniami faktycznymi i zgodnie z treścią art. 398¹³ § 2 k.p.c. wiążą Sąd Najwyższy. Trzecie ustalenie może być uznane za kwalifikację prawną roszczenia, jednakże przy ocenie, że dla osiągnięcia pożytku w oznaczonej wysokości niezbędne było poniesienie nakładu, to uwaga Sądów o skonsumowaniu roszczenia o rozliczenie tego nakładu (wobec zasądzenia pożytku) nie jest nieusprawiedliwiona, ale co istotne, to trzecie ustalenie, wobec dwóch pierwszych wiążących Sąd Najwyższy, traci doniosłość prawną.

Powyższe wskazuje, że nie było podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani też jej oczywistą zasadność, która ma miejsce tylko wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie jest tak wadliwe, że wadliwość ta czyni go bezprawnym, przy czym wadliwość taka jest widoczna od razu, „na pierwszy rzut oka”. Odmienne ukształtowanie terminu płatności rat niż terminy postulowane czy oczekiwane przez skarżącą również nie mogło być poczytane za usprawiedliwiające zarzut oczywistej wadliwości skargi kasacyjnej w znaczeniu wyżej wskazanym.

Z przedstawionych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw